

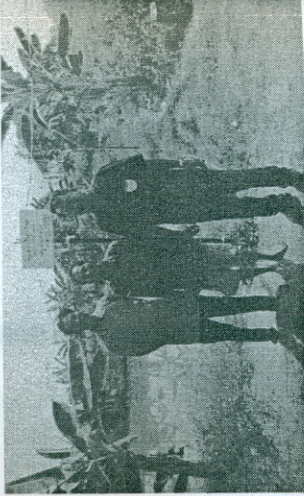
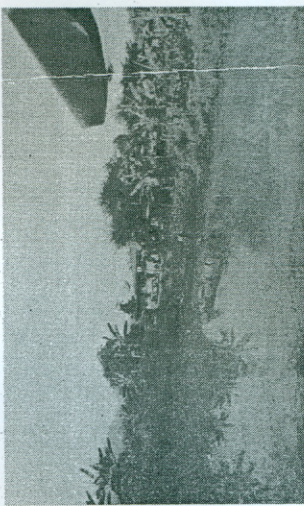
รายงานพิเศษ

สถานการณ์ภัยแล้งในนี้มีความรุนแรงมากกว่าปกติ ซึ่งภาวะภัยแล้งเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเกษตรกร

นายประเสริฐ เทพประไพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า กรมพัฒนาที่ดินมีโครงการแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรประมาณ 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่ของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ โดยรัฐจะสนับสนุนงบประมาณในการขุดบ่อละ 17,100 บาท และเกษตรกรที่ขุดบ่อประสบความสำเร็จจะต้องขุดสระน้ำต่อออกเงินสมทบอีก 2,500 บาท รวมเป็นเงิน 19,600 บาท เพื่อเก็บน้ำ ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้งให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เพราะจะมีแหล่งน้ำไว้ใช้ทำการเกษตรในฤดูแล้งหรือช่วงฝนทิ้งช่วง รวมถึงมีน้ำไว้ใช้เพื่อการบริโภค อุปโภคได้ด้วย ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวที่ต้องการให้เกษตรกรมีส่วนร่วมและเป็นผู้ที่มีความต้องการจริงๆ ไม่ใช่โครงการที่ภาครัฐหิ้วยื่นให้ฟรี ซึ่งเกษตรกรอาจไม่เห็นคุณค่าหรือไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร

ตั้งแต่การดำเนินโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มาตั้งแต่ปี 2549 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน พบว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จและเป็นโครงการที่เกษตรกรได้ร่วมประโยชน์โดยตรงและตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด สำหรับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 ที่ดูแลรับผิดชอบ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี และสมุทรสงคราม ได้รับงบประมาณในการทำโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กลงในไร่นานอกเขตชลประทานทุกปี

แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานช่วยเกษตรกรฝ่าวิกฤตภัยแล้ง

ประเสริฐ เทพประไพ

แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร ก็จะต้องดำเนินการให้เร็วที่สุดตามลำดับที่ขึ้นความสำคัญไว้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในด้านความขาดแคลนน้ำ นอกจากการพัฒนาแหล่งน้ำ สิ่งสำคัญคือได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ดำเนินการเร่งรัดให้เกษตรกรใช้ทรัพยากรดินและน้ำอย่างรู้คุณค่ามากขึ้นด้วย เนื่องจากทรัพยากรเหล่านี้มีจำกัด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรักษามันไว้ให้คงความสมบูรณ์ เพื่อ

นอกเขตชลประทาน ตั้งแต่ปี 2555 ก็สามารถทำการเกษตรได้ดีขึ้น เพราะเวลาฝนตกน้ำจะไหลลงสระ สามารถเก็บน้ำอยู่ ทำให้มีน้ำใช้ในฤดูแล้งเพียงพอต่อการทำการเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรดีขึ้น

โดย นายประเทือง ใจคำแหง เลขาธิการสำนักงานพัฒนาที่ดินภาคกลางกล่าวว่า ตั้งแต่มีสระน้ำในไร่นาที่สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรีเข้ามาดำเนินการให้เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดปี โดยได้นำน้ำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ 17 ไร่ แบ่งเป็นการใช้น้ำเพื่อปลูกอ้อยจำนวน 12 ไร่ ศูนย์จากสระมาใช้ในการช่วงฝนทิ้งช่วง คือเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ใช้ปลูกมะนาว 1 ไร่ ให้น้ำแบบสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ใช้ปลูกพริก 1 ไร่ 2 งาน ให้น้ำแบบสปริงเกอร์ ปลูกกล้วยบนขอบสระและรอบๆ สระ 1 ไร่ ปลูกมะเขือเปราะ 1 งาน ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น 1 งาน ส่วนอีก 1 ไร่เป็นพื้นที่ปลูกบ้าน ก็ได้ใช้จากสระเพื่อการอุปโภคในครัวเรือน

ผลจากการมีแหล่งน้ำในไร่นาไว้ใช้เอง ทำให้คนสามารถทำการเกษตรได้หลากหลายและต่อเนื่องมากขึ้น ส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ตัวอย่าง จากเดิมที่อาหิแต่น้ำฝนในการปลูกอ้อยจะขายได้ไร่ละประมาณ 40,000-50,000 บาท พอมีสระน้ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตสร้างรายได้ขึ้นไปถึง 100,000 บาท ส่วนพืชผักเดิมไม่เคยได้ปลูก เพราะไม่มีน้ำ มาตอนนี้ปลูกได้แล้วรายได้จากการปลูกพืชผักปีละไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท นอกจากนี้ ในสระน้ำยังได้เลี้ยงปลาไว้บริโภคเอง ไม่ต้องซื้อ บางทีก็นำไปแลกเปลี่ยนอาหารกับเพื่อนบ้าน เป็นการกระจายรายได้ในครัวเรือน ที่สำคัญยังเป็นการเดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ทุกวันนี้ชีวิตความเป็นอยู่ของดอนและครอบครัวดีขึ้นตามลำดับ เพราะนอกจากมีแหล่งน้ำไว้ใช้เองแล้ว สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ยังได้ส่งเสริมสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรดินมาตลอด ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เมื่อดินดี น้ำเพียงพอก็ทำการเกษตรได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพและเชื่อมั่นว่าจะทำให้การประกอบอาชีพมีความมั่นคงขึ้น”